

TANA HARORATINING KO'TARILISHI (ISITMA)

*Sanakulova Muxayyo Zarif qizi
Yokubova Guldiyora Umedjon qizi
Xafizova Mexribon Abduhalimovna*

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

E-mail: sanakulovamuxayyo@gmail.com

E-mail: Diyora2220@iclod.com

E-mail: xafizovamexribon@gmail.com

Anotatsiya: Isitma bu tana haroratining ko'tarilishi bo'lib organizmning har xil patogen ta'sirotlariga faol javob himoya moslashuvidir. Kasallik qo'zg'atuvchi omillar patogen oqsil tabiatli bo'lib ular mikroblar, ularning toksinlari, zardoblar vaksinalar jarohat natojasida o'z to'qimalaring emirilishi ichki qon ketish kuyish va vahokazolardan iborat. Sog'lom tana harorati me'yoriy bo'lib ertalab va kechqurun oz moz o'zgarib turadi. Haroratning bunday doimiyligi organizmda issiqlik hosil bo'lishi va ajralish jarayonlariga bog'liq bo'ladi.

Kalit so'zlar: Organizm, isitma, temperatura, gipertermiya, gipotermiya, patogen, mikroblar, subfebril, febril, piretik, giperpiretik,

Odamning tana harorati bir qancha omillar: jismoniy harakat, biologik jarayon, stress va tashqi ta'surotlarga bog'liq. Tana harorati bir kecha Kunduz davomida o'zgarib eng past harorat kechasi soat 1:00 dan ertalabki 4:00 gacha kuzatiladi. Tana haroratini o'lchash sohalari quyidagilardan iborat hisoblanadi. Qo'ltiq osti sohasi, chov sohasi, chakka sohasi, bo'yin uyqu arteriyasi, og'iz orqali, to'g'ri ichakda asosan o'lchanadi. Odam organizmida normal harorat 36.6 hisoblanadi. Isitmaning ko'rinishiga qarab

Subfebril harorat (38C)

Febril o'rtacha harorat (38-39C)

Peretik- yuqori harorat (39-41C)

Giperpiretik – o'ta yuqori harorat (41C)

Odam organizmi tashqi muhit bilan bog'liq bo'lmaydi. Tana haroratining ko'tarilishi bu gipertermiya hisoblanadi. Tana haroratining tushishi bu gipotermiya hisoblanadi. Odam organizmiga tushgan mikroblar organizmning javob reaksiyasi hisoblanadi temperatura chiqishi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Bemorlarni uyda va shifoxonada davolash" O'zbekiston milliy ensklapediyasi. Toshkent 2011y.
2. "Hamshiralik ishi" Umarova. T. YU. Qayumova I.A. Ibragimova. M.Q. Toshkent 2003 y
3. "Hamshiralik ishi asoslari" K. O'. Zokirova. D.O'. To'xtamatova. S.A. Mirzaboyeva Toshkent 2010 y
4. Internet vep saytlar. Ziyonet.net. Uz.